

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1228/2022
17.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Александре Марић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К 374/21 од 08.06.2022. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 235/22 од 26.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 17.11.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Александре Марић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К 374/21 од 08.06.2022. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 235/22 од 26.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К 374/21 од 08.06.2022. године окривљени АА оглашен је кривим због два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, за која му је суд претходно утврдио казне затвора у трајању од по три месеца, а потом применом одредби члана 60, 64, 65. и 66. КЗ изрекао условну осуду којом му је утврдио јединствену казну затвора у трајању од пет месеци и истовремено одредио да се утврђена казна затвора неће извршити, уколико окривљени у року проверавања од једне године, не учини ново кривично дело. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 235/22 од 26.09.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Александре Марић, а пресуда Основног суда у Старој Пазови К 374/21 од 08.06.2022. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљеног АА, адвокат Александра Марић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 9) и 11) и

став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или побијане пресуде укине у целини и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са чланом 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Александра Марић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП истичући да је првостепени суд прекорачио оптужбу. Према наводима захтева, првостепени суд је у изреци пресуде у погледу догађаја од 23.02. и 24.02.2019. године унео субјективне елементе кривичног дела - умишљај и противправности (кривицу). Таквом изменом чињеничног описа у погледу догађаја од 23.02. и 24.02.2019. године, који се не наводи у оптужном акту, суд је, према мишљењу браниоца, прекорачио оптужбу и повредио закон на штету окривљеног обзиром да је окривљени за наведени догађај, због непостојања кривице, морао бити ослобођен од оптужбе. Осим тога, бранилац у погледу наведеног догађаја истиче да је у првостепеној пресуди наведено да се овај догађај одиграо 24.02.2019. године у 20,30 часова, иако је оптужном акту наведено да одиграо у два дана и то 23.02. и 24.02.2019. године, без назначивања тачног времена. За такво поступање суда није било ни једног доказа, па је, по мишљењу браниоца, нејасно како је првостепени суд утврдио тачно време овог догађаја. Поред тога, суд је према мишљењу браниоца, прекорачио оптужбу и у погледу догађаја који се одиграо 29.01.2020. године тако што је исти у изреци пресуде чињенично другачије описао у односу на оптужни акт и тако што је додао и догађај који се наводно одиграо тог дана у 19,00 часова.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, по оцени Врховног касационог суда, не могу се прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Према стању у списима предмета, у диспозитиву оптужног акта Основног јавног тужиоца у Старој Пазови Ктп 196/21 од 22.04.2021. године, који је на главном претресу од 27.04.2022. године измењен само у погледу вредности алкохолемије окривљеног, у односу на оба кривична дела која су окривљеном стављена на терет, заједнички су наведени и противправност и кривица као субјективни елементи кривичног дела, па стога не стоје наводи браниоца окривљеног, да је суд у погледу кривичног дела извршеног 24.02.2019. године у изреку пресуде унео наведене субјективне елементе. У том смислу не стоје ни наводи браниоца у погледу времена извршења овог кривичног дела, обзиром да је првостепени суд у складу са чињеничним стањем утврђеним током доказног поступка, у изреци пресуде прецизирао време извршења овог кривичног дела на 24.02.2019. године око 20,30 часова, у односу на наводе оптужног акта где је наведено да је исто извршено 23.02. и 24.02.2019. године.

Из списка предмета произлази да је у погледу кривичног дела извршеног 29.01.2020. године, чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужног акта који је првостепени суд само ускладио са чињеничним стањем утврђеним током главног претреса и то тако што је у изреци пресуде навео да је окривљени „повишеним тоном“ одбијао да једе ручак који је оштећена спремила, при чему је из изреке пресуде изоставио наводе да је окривљени „у више наврата у вербалном сукобу са оштећеном исту називао безобразним ђубретом и ретардом“. Поступајући на изнет начин, првостепени суд није погоршао положај окривљеног. Штавише, изостављањем предметних навода из чињеничног описа у изреци првостепене пресуде, окривљеном је умањена криминална воља, па Врховни касациони суд супротне наводе браниоца оцењује као неосноване.

Опредељивање времена извршења у погледу сатнице у односу на оба кривична дела, по налажењу овог суда, не представља прекорачење оптужбе већ само јасније одређивање времена извршења у складу са чињеничним стањем утврђеним током доказног поступка обзиром да је окривљени алкотестиран и 24.02.2019. године и 29.01.2020. године, па је сходно томе јавни тужилац прецизирао оптужни акт у погледу претходно датих вредности алкохолемије, а суд је према времену алкотестирања и налазу и мишљењу судског вештака медицинске струке др Горана Стојиљковића, у изреци првостепене пресуде прецизирао доба дана, односно сат када је окривљени извршио радње које су му стављене на терет оптужним актом.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд налази да је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужни акт заснива, а из којих произлазе законска обележја два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, па су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА, захтев за заштиту законитости подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, истичући да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредабама Законика о кривичног поступка не могу заснивати. Као незаконите доказе бранилац означава „извештај о догађају-насиље у породици од 24.02.2019. године и записник о испитивању лица да ли има алкохола у организму ПС Стара Пазова од 24.02.2019. године“, а као разлог незаконитости наводи то што јавни тужилац није предложио

извођење ових доказа, које је суд извео у пресуди иако их није прочитао током доказног поступка нити их је у образложењу пресуде навео као прочитане.

Изнете наводе захтева, Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Из списка предмета, супротно наводима захтева, произилази да је јавни тужилац у оптужном акту, између осталог, предложио да се на главном претресу изведу докази чију законитост бранилац оспорава, што је суд и учинио током доказног поступка на главном претресу од 06.12.2021. године, тако што је извршио увид у списе предмета тог суда Нп 38/18, чији саставни део су и извештај о догађају-насиље у породици од 24.02.2019. године и записник о испитивању лица да ли има алкохола у организму ПС Стара Пазова од 24.02.2019. године, а што је у пресуди јасно наведено.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку на главном претресу извео доказе на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, па стога побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју бранилац окривљеног, адвокат Александра Марић, неосновано указује у захтеву. При том, чињеница да првостепени суд на главном претресу од 06.12.2021. године у овом делу није појединачно набројао све писмене доказе које је извео, већ је у погледу доказа чију законитост бранилац оспорава навео да врши увид у списе предмета Нп 38/18, не представља наведену битну повреду одредаба кривичног поступка.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да радње које су оптужним актом окривљеном стављене на терет предузете према истој оштећеној и у континуитету, из ког разлога сматра да је исте правно требало квалификовати не као два, већ као једно кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева, којима бранилац указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 194. став 1. КЗ, прописано је да кривично дело насиље у породици чини онај ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице.

Из цитиране законске одредбе произлази да је радња извршења кривичног дела насиље у породици одређена трајним глаголом, због чега се у смислу члана 112. тачка 30) КЗ, сматра да је дело учињено ако је радња извршена једном или више пута.

Према налажењу Врховног касационог суда, из изреке првостепене пресуде не произлази постојање континуитета радње извршења кривичног дела, како то бранилац у захтеву неосновано истиче, већ су у питању два потпуно различита догађаја и то од 24.02.2019. године и 29.01.2020. године.

У конкретном случају, радње извршења су предузете у временском размаку већем од десет месеци, тако да између њих не постоји временска повезаност, па самим тим свака од предузетих радњи, иако су предузете према истој оштећеној, представља

посебну друштвену опасност и стога свака од њих понаособ може бити правно квалификована као кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ. Према томе, како је угрожавање спокојства оштећене, према изреци првостепене пресуде, последица два засебна догађаја, то су радње окривљеног АА, правилно правно квалификоване као два кривична дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, па су супротни наводи захтева којима се оспорава правна квалификација кривичног дела и указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека међутим, у захтеву не образлаже у чему се конкретна повреда закона састоји па се Врховни касациони суд није упуштао у разматрање истакнуте повреде обзиром да захтев у овом делу нема прописан садржај, у смислу члана 484 ЗКП.

Врховни касациони суд се није упуштао ни у разматрање преосталих навода захтева за заштиту законитости којима се указује на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП и погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, обзиром да наведене повреде закона нису разлози у оквиру повреда наведених у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца АА, адвоката Александре Марић, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић